

۳۹

دوره ۲۰، شماره ۱، بهار و تابستان ۱۳۹۶

نشریه تخصصی روان‌شناسی
علمی - پژوهشی
مجله‌شنده در
PSYCHINFO

- دکتر محسن شکوهی یکتا
دکتر سعید اکبری زردخانه
دکتر مریم محمودی
- دکتر مینا مجتبابی
سیدمحمدرضا علوی‌زاده
- دکتر مالک میرهاشمی
دکتر حیدرعلی زارعی
مهدی نظری علوم
- دکتر مهناز مهربانی‌زاده هنرمند
علی کریم‌زاده نگاری
صفا صفایی مقدم
- دکتر رسول کردنوقایی
صفدر نبی‌زاده
- اثر آموزش مدیریت خشم مبتنی بر رویکرد شناختی - رفتاری بر پرخاشگری و سلامت روان والدین
- پیش‌بینی عملکرد تحصیلی درس زبان انگلیسی بر اساس مؤلفه‌های اضطراب کلاس زبان
- مقایسه تأثیر دو درمان فراشناختی و شناختی - رفتاری بر کاهش علائم اضطراب و تکراری افراد دچار اختلال اضطراب فراگیر
- مقایسه سبک‌های تفکر جنایی بین مجرمان وابسته به مواد و ناوابسته به مواد
- رابطه هوش معنوی و منبع کنترل درونی با سلامت روان در دانشجویان
- تبیین خرد بر اساس هوش معنوی و جهت‌گیری مذهبی
- گزارش‌های کوتاه از پژوهش‌های بالینی
- گزارش و خبر
- معرفی کتاب و مجله
- اطلاعیه‌ها

با همکاری انجمن روان‌شناسی ایران

39

Psychological Research, Vol. 20, No. 1, Summer, 2017

۳۹

پژوهش‌های روان‌شناختی، دوره ۲۰، شماره ۱، بهار و تابستان ۱۳۹۶

39

Vol. 20, No. 1
Summer, 2017
ISSN 1019-9616

PSYCHOLOGICAL RESEARCH

Founder & Editor: Reza Zamani, Ph.D.

Editorial Board:

Dolatabadi, Shiva, Ph.D.
Gangie, Hamze, Ph.D.
Guilani, Bijan, Ph.D.
Kiamanesh, Ali-Reza, Ph.D.
Mehryar, Amir H., Ph.D.
Mohammadkhani, Parvaneh, Ph.D.
Saif, Ali-Akbar, Ph.D.
Shokr-Kon, Hossein, Ph.D.

Consultants for this Issue:

Ahmadi, Asefe, Ph.D.
Alavizadeh, S. M. Reza, M.A.
Azkhosh, Manoochehr, Ph.D.
Bahrami Ehsan, Hadi, Ph.D.
Bazzazian, Saeideh, Ph.D.
Djalali, Seeyd Ahmad, Ph.D.
Emamipoor, Sozan, Ph.D.
Gharaee, Banafsheh, Ph.D.
Ghasemzadeh, Fatemeh, Ph.D.
Ghazi, Chasem, Ph.D.
Habibi Asgarabad, Mojtaba, Ph.D.
Hassanzadeh, Ramazan, Ph.D.
Javanmard, Gholam Hossein, Ph.D.

Khodayarifard, Mohammad, Ph.D.
Mehrabizadeh Honarmand, M., Ph.D.
Mohammadi, Seyed Davood, Ph.D.
Mohammadkhani, Parvaneh, Ph.D.
Monirpoor, Nader, Ph.D.
Omidian, Morteza, Ph.D.
Pournaghsh Tehrani, S. Said, Ph.D.
Rezaee Dogaheh, Ebrahim, Ph.D.
Sadeghi, Nahid, Ph.D.
Shafiabadi, Abdollah, Ph.D.
Shairi, Mohammad Reza, Ph.D.
Yadollahi, Sara, Ph.D.
Zarrani, Fariba, Ph.D.

Special Consultant: Jalily, Amir, M.A., M.D.

Statistic Consultant: Soleimani, Mehdi, Ph.D.

Executive Manager: Faraji, Parisa, M.A.

Assistants: Davarpanah, Foruzandeh, M.A.
Mohammad Sarraf Kordi, Hamideh, M.A.

Psychological Research
Vol. 20, No. 1
Summer, 2017

Psychological Research is a bilingual
journal; Abstract of the articles are
in Persian and English

Subscription rates (four issues)

Institutions: \$48.00

Individuals: \$28.00

Students: \$16.00

Note: For More information please refer to the subscription form.

Address: P.O.Box: 14155-5191, Tehran, Iran

Tel: (0098-21) 88350858

**Published in Cooperation with the Iranian
Psychological Association (IPA)**

پژوهشهای روان‌شناختی، دوره ۲۰، شماره ۱، بهار و تابستان ۱۳۹۶

هیأت تحریریه (شورای دیران):

دکتر شیوا دولت‌آبادی، دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر علی‌اکبر سیف، دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر حسین شکرکن، دانشگاه شهید چمران

دکتر علیرضا کیامتش، دانشگاه خوارزمی

دکتر حمزه گنجی، دانشگاه آزاد اسلامی

دکتر بیژن گیلالی، دانشگاه تهران

دکتر پروانه محمدخانی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

دکتر امیرعزتگ مهریار، دانشگاه شیراز

صاحب امتیاز، مدیرمسئول و سردبیر:

دکتر رضا زمانی، دانشگاه تهران

مشاور ویژه: دکتر امیر جلیلی

مشاور آمار در این شماره: دکتر مهدی سلیمانی

مدیر اجرایی: پریسا فرجی

ویراستار: فروزنده داورپناه

همکار: حمیده محمدصراف‌کردی

جو فصلنامه پژوهشهای روان‌شناختی

تأییدیه علمی - پژوهشی مورخ ۱۳۷۲/۳/۲، ۱۳۸۲/۴/۶،

۱۳۸۹/۷/۳ و ۱۳۹۲/۸/۸

شماره پروانه انتشار: ۱۰۲/۳۸۸۲

آی. اس. اس. ان: ۹۶۱۶-۱۰۱۹

شماره پی در پی: ۳۹

چاپ احمدی: خیابان ناصرخسرو، کوی خلدندملو،

تلفن: ۳۳۱۱۵۰۹۰

صحافی میتو: خیابان ناصرخسرو، کوی خلدندملو، کوی چاپخانه

تلفن: ۳۳۹۰۸۶۸۵

تاریخ انتشار این شماره: مهر ۱۳۹۶

تک شماره: ۲۵۰۰۰ ریال

بهای اشتراک ۴ مجلد با هزینه پست: ۹۵۰۰۰ ریال.

برای دانشجویان، اعضای انجمن روان‌شناسی ایران،

و پژوهشکده علوم‌شناختی ۸۰۰۰۰ ریال.

بهای اشتراک نسخه الکترونیک ۴ مجلد ۷۵۰۰۰ ریال

مشاوران این شماره به ترتیب حروف الفبا:

دکتر عاصفه احمدی

دکتر منوچهر ازخوش، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

دکتر سوزان امامی‌پور، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز

دکتر مرتضی امیدیان، دانشگاه شهید چمران اهواز

دکتر سعیده بزازیان، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهر

دکتر هادی بهرامی‌احسان، دانشگاه تهران

دکتر سعید پورقائن، دانشگاه تهران

دکتر سید احمد جلالی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز

دکتر غلامحسین جوانمرد، دانشگاه پیام‌نور بناب

دکتر محبتی حبیبی صغری‌آباد، دانشگاه شهید بهشتی

دکتر رمضان حسن‌زاده، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری

دکتر محمد خدایاری‌فرد، دانشگاه تهران

دکتر ابراهیم رضایی دوگانه، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

دکتر فریا زرانی، دانشگاه شهید بهشتی

دکتر محمدرضا شمیری، دانشگاه شاهد

دکتر عبید... شمع‌آبادی، دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر ناهید صانقی، دانشگاه تهران

محمدرضا علوی‌زاده، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ایلام

دکتر بنفشه قرایی، انستیتو روان‌پزشکی تهران

دکتر فاطمه قاسم‌زاده، معاونت پیشگیری سازمان بهزیستی

دکتر قاسم قاضی، دانشگاه تهران

دکتر پروانه محمدخانی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

دکتر سید نادر محمدی، دانشگاه علوم پزشکی قم

دکتر نادر منیرپور، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم

دکتر مهناز مهربانی‌زاده هنرمند، دانشگاه شهید چمران اهواز

دکتر سارا ینداهی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج

نمایه شده در:

PsychINFO, ISC, SID

نشانی: تهران، اتوبان کردستان، بعد از پل حکیم،

خ ۲۷ غربی، ۲۰ متری اول، خ ۲۵

پلاک ۱۸، طبقه دوم

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۵۱۹۱

تلفن: ۸۸۳۵۰۸۵۸

research.psychological@gmail.com

پایگاه الکترونیک

www.neevandpub.ir

فهرست

* پژوهش

- اثر آموزش مدیریت خشم مبتنی بر رویکرد شناختی - رفتاری بر پرخاشگری و سلامت روان والدین
۷ دکتر محسن شکوهی یکتا
دکتر سعید اکبری زردخانه
دکتر مریم محمودی
- پیش‌بینی عملکرد تحصیلی درس زبان انگلیسی بر اساس مؤلفه‌های اضطراب کلاس زبان
۲۳ گلین مهدی‌نژاد گرچی
دکتر رمضان حسن‌زاده
دکتر محمدعلی محمدی‌فر
- مقایسه تأثیر دو درمان فراشناختی و شناختی - رفتاری بر کاهش علائم اضطراب و نگرانی افراد دچار اختلال اضطراب فراگیر
۳۶ دکتر مینا مجتبابی
سیدمحمدرضا علوی‌زاده
- مقایسه سبک‌های تفکر جنایی بین مجرمان وابسته به مواد و ناوابسته به مواد
۵۲ دکتر مالک میرهاشمی
دکتر حیدرعلی زارعی
مهدی نظری‌علوم
- رابطه هوش معنوی و منبع کنترل درونی با سلامت روان در دانشجویان
۶۲ دکتر مهناز مهربانی‌زاده هنرمند
علی کریم‌زاده نگاری
صفا صفایی‌مقدم
- تبیین خرد بر اساس هوش معنوی و جهت‌گیری مذهبی
۷۶ دکتر رسول کردنوقایی
صفدر نبی‌زاده

مترجم

* گزارش‌های کوتاه از پژوهش‌های بالینی

- تأثیر درمان فعال‌سازی رفتاری بر افسردگی زنان باردار
۹۱ پریسا فرجی
- روش‌های درمان شناختی - رفتاری
۹۲ رؤیا مرادجو

* گزارش و خبر

۹۴

* معرفی کتاب و مجله

۹۸

* اطلاعاتها

۱۰۳

• Relationship between Spiritual Intelligence and Internal Locus of Control with Students' Mental Health	62	M. Mehrabizadeh H., Ph.D. Ali Karimzadeh Negari, M.A. Safa Safaeimoghadam, M.A.
• Explanation of Wisdom on the basis of Spiritual Intelligence and Religious Orientation	76	Rasool Kord Noghabi, Ph.D. Safdar Nabizadeh, M.A.
* Clinician's Research Digest		Translators
• Behavioral Activation Treatment of Depression among Pregnant Women	91	Parisa Faraji, M.A.
• The Skills of CBT	92	Roya Moradjou, B.A.
* Reports and News	94	
* Books and Journals	98	
* Announcements	103	

Table of Contents

* Research Reports:

• Effectiveness of Anger Management Training based on Cognitive-Behavioral Approach on Parents' Aggression and Mental Health	7	Mohsen Shokoohi-Yekta, Ph.D. Saeed Akbari-Zardkhaneh, Ph.D. Maryam Mahmoudi, Ph.D.
• Predicting Academic Performance in English Language based on the Components of English Language Classroom Anxiety	23	Galim Mahdinejad Gorji, M.A. Ramazan Hassanzadeh, Ph.D. M. Ali Mohammadifar, Ph.D.
• Comparative Effectiveness of Meta-Cognitive Therapy (MCT) and Cognitive Behavioral Therapy (CBT) on Decreasing Anxiety and Worry of individuals with Generalized Anxiety Disorder	36	Mina Mojtabaei, Ph.D. S. M. Reza Alavizadeh, M.A.
• Comparison of Criminal Thinking Styles of Substance-Dependent and Independent Offenders	52	Malek Mirhashemi, Ph.D. Heidarali Zaree, Ph.D. Mehdi Nazariolom, M.A.

اثر آموزش مدیریت خشم مبتنی بر رویکرد شناختی - رفتاری بر پرخاشگری و سلامت روان والدین

Effectiveness of Anger Management Training based on Cognitive-Behavioral Approach on Parents' Aggression and Mental Health

Mohsen Shokoohi-Yekta, Ph.D.*

University of Tehran

Saeed Akbari-Zardkhaneh, Ph.D.

Shahid Beheshti University

Maryam Mahmoudi, Ph.D.

Allameh Tabataba'i University

دکتر محسن شکوهی‌یکتا

دانشگاه تهران

دکتر سعید اکبری زردخانه

دانشگاه شهید بهشتی

دکتر مریم محمودی

دانشگاه علامه طباطبائی

چکیده: هدف از پژوهش حاضر، ارزیابی اثر برنامه مدیریت خشم بر سلامت روان و پرخاشگری والدین است. در این پژوهش که از نوع شبه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون تک‌گروهی است، برنامه مدیریت خشم در هفت جلسه ۲ ساعته بر ۷۷ والد داوطلب اجرا شد. داده‌ها با استفاده از مقیاس‌های پرخاشگری اهواز (AAI)، و پرسشنامه سلامت روان - ۲۸ (MHI-28) جمع‌آوری گردیدند. یافته‌های حاصل از تحلیل واریانس چندمتغیری داده‌ها با طرح اندازه‌گیرهای مکرر نشان دادند که برنامه مدیریت خشم می‌تواند میانگین تمامی خرده‌مقیاس‌های پرخاشگری را در والدین به‌طور معناداری کاهش دهد. همچنین میانگین کلیه خرده‌مقیاس‌های سلامت روان نیز به‌طور معناداری در جهت مطلوب تغییر کردند. به‌این‌ترتیب، برنامه مدیریت خشم می‌تواند به‌عنوان مداخله‌ای برای کاهش پرخاشگری و ارتقای سلامت روان به کار رود.

Abstract: The aim of the current study was to evaluate the effectiveness of the anger management program on parents' mental health and aggression. The design of this study was quasi-experimental using single group with pretest-posttest. In this research anger management program was implemented for seven sessions, each session two hours per week on 77 parents who participated as volunteers. Data were collected utilizing Ahvaz Aggression Inventory (AAI), and Mental Health Inventory-28, (MHI-28) to assess parents' aggression and their mental health. Findings showed that the anger management program significantly reduced mean scores of all aggression subscales. In addition, mean scores of mental health subscales changed significantly in the desired direction. The anger management program can be effective in reducing aggression and promoting mental health among parents.

کلیدواژه: مدیریت خشم؛ پرخاشگری؛ سلامت روانی؛ آموزش والدین

Keywords: anger management; aggression; mental health; parent training

پیش‌بینی عملکرد تحصیلی درس زبان انگلیسی
بر اساس مؤلفه‌های اضطراب کلاس زبان

**Predicting Academic Performance in English Language Based on the
Components of English Language Classroom Anxiety**

Galin Mahdinejad Gorji, M.A.

Young Researchers and Elite Club, Sari Branch,
Islamic Azad University

Ramazan Hassanzadeh, Ph.D.*

Islamic Azad University, Sari

Mohammad Ali Mohammadifar, Ph.D.

Semnan University

گلین مهدی‌نژاد گرجی

باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد ساری،
دانشگاه آزاد اسلامی

دکتر رمضان حسن‌زاده

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری

دکتر محمدعلی محمدی‌فر

دانشگاه سمنان

چکیده: پژوهش حاضر با هدف بررسی پیش‌بینی عملکرد تحصیلی درس زبان انگلیسی بر اساس مؤلفه‌های اضطراب کلاس درس زبان انگلیسی انجام شد. طرح پژوهش از نوع همبستگی بود. به همین منظور، ۲۸۵ دانش‌آموز دختر پایه سوم دوره دوم (با میانگین سنی ۱۸ سال) به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی از میان کلیه دانش‌آموزان دختر پایه سوم دوره دوم متوسطه دبیرستان‌های شهرستان بابل انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش مقیاس اضطراب کلاس زبان خارجی (FLCAS) بود. برای ارزیابی عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان در درس زبان انگلیسی، از نمرات نیم سال اول درس زبان انگلیسی دانش‌آموزان استفاده شد. نتایج نشان دادند که بین مؤلفه‌های اضطراب زبان با عملکرد تحصیلی در درس زبان انگلیسی دانش‌آموزان همبستگی منفی و معنادار وجود دارد ($P < 0.05$). بر اساس نتایج رگرسیون گام به گام از بین مؤلفه‌های اضطراب زبان، سه مؤلفه ترس از ارزیابی منفی، نگرش منفی نسبت به کلاس زبان، و نگرانی از برقراری ارتباط، قادر به پیش‌بینی عملکرد تحصیلی هستند و این سه مؤلفه مجموعاً ۶۰٪ از واریانس عملکرد تحصیلی در درس زبان را تبیین می‌کنند.

Abstract: The present study was aimed to investigate predicting academic performance in English language, based on the components of Foreign Language Classroom Anxiety Scale among Babol's female senior high school students. The research was done using descriptive (correlational) method. 285 female students were selected through random cluster sampling as the research sample. The Foreign Language Classroom Anxiety Scale (FLCAS), and students' first semester scores in English as the measure for academic achievement were used. The results of the study revealed there were negative significant relationships between the components of English Language Classroom Anxiety Scale and academic achievement in English language. The results of regression analysis show that fear of negative evaluation; negative attitudes toward the English class, and Communication apprehension can predict 60% of the academic achievement in English language.

کلیدواژه‌ها: اضطراب کلاس زبان انگلیسی؛ عملکرد تحصیلی؛ ترس از ارزیابی منفی؛ نگرش منفی نسبت به کلاس زبان؛ نگرانی از برقراری ارتباط

Keywords: English language classroom anxiety; academic performance; fear of negative evaluation; negative attitudes toward the English class; communication apprehension

مقایسه تأثیر دو درمان فراشناختی و شناختی - رفتاری بر کاهش علائم اضطراب و نگرانی افراد دچار اختلال اضطراب فراگیر

Comparative Effectiveness of Meta-Cognitive Therapy (MCT) and Cognitive Behavioral Therapy (CBT) on Decreasing Anxiety and Worry of individuals with Generalized Anxiety Disorder

Mina Mojtabaei, Ph.D.*

Islamic Azad University of Roodehen

S. Mohammad Reza Alavizadeh, M.A.

Islamic Azad University of Ilam

دکتر مینا مجتبابی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

سیدمحمد رضا علوی زاده

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام

چکیده: هدف از انجام این پژوهش، مقایسه دو روش درمان شناختی - رفتاری و درمان فراشناختی در کاهش علائم اضطراب و نگرانی در افراد دارای اضطراب فراگیر بود. نمونه پژوهش متشکل است از ۲۵ فرد دارای اختلال اضطراب فراگیر که به صورت تصادفی، در دو گروه درمان شناختی - رفتاری و درمان فراشناختی گمارده شدند. راهنمای درمان فراشناختی برای اضطراب دارای ۱۰ جلسه و راهنمای درمان شناختی - رفتاری برای اضطراب دارای ۹ جلسه است. شرکت کنندگان پرسشنامه‌های اضطراب بک (BAI) و نگرانی ایالت پنسیلوانیا (PSWQ) را در دو مرحله قبل و بعد از درمان تکمیل کردند. در این پژوهش شرکت کنندگان در هر هفته ۲ جلسه درمانی ۴۵-۶۰ دقیقه‌ای انفرادی دریافت کردند. نتایج نشان می‌دهند که درمان فراشناختی در کاهش نمره اضطراب و نگرانی، بر درمان شناختی - رفتاری برتری دارد ($P < 0.05$)، ولی از لحاظ بالینی، فقط در کاهش نگرانی، اثربخشی‌تر از درمان شناختی - رفتاری است.

Abstract: The aim of this study was to compare the effectiveness of cognitive behavior therapy (CBT) and metacognitive therapy (MCT) on reducing anxiety and worry in persons with generalized anxiety disorder (GAD). The sample consisted of 25 persons with GAD who were randomly assigned to two groups: CBT and MCT. The MCT manual for anxiety has 10 sessions and the CBT manual for anxiety has 9 sessions. In this study the participants received 45-60 minutes individual therapy sessions twice per week. They also completed Beck Anxiety Inventory (BAI) and Pennsylvania State Worry Questionnaire (PSWQ) pre-test and post-test. The results indicated that metacognitive therapy was more effective than cognitive behavior therapy in decreasing anxiety and worry ($P < 0.05$); However, compared to cognitive behavioral therapy, metacognitive therapy, was clinically more effective in reducing worry only.

کلیدواژه‌ها: درمان شناختی - رفتاری؛ درمان فراشناختی؛ اضطراب؛ نگرانی؛ اختلال اضطراب فراگیر

Keywords: cognitive behavior therapy; meta-cognitive therapy; anxiety; worry; generalized anxiety disorder

مقایسه سبک‌های تفکر جنایی بین مجرمان وابسته به مواد و ناوابسته به مواد

Comparison of Criminal Thinking Styles of Substance-Dependent and Independent Offenders

Malek Mirhashemi, Ph.D.*

Islamic Azad University, Roudehen Branch

Heidarali Zaree, Ph.D.

Islamic Azad University, Khoy Branch

Mehdi Nazariolom, M.A.

Islamic Azad University, Roudehen Branch

دکتر مالک میرهاشمی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رودهن

دکتر حیدرعلی زارعی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوی

مهدی نظری‌علوم

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رودهن

چکیده: این تحقیق با هدف مقایسه سبک‌های تفکر جنایی بین مجرمان وابسته به مواد و ناوابسته به مواد، با روش علی-مقایسه‌ای اجرا شد. جامعه آماری شامل ۳۰۰ زندانی در بند در ندامتگاه (زندانی) مرکزی تهران در سال ۱۳۹۳ بودند که نمونه پژوهش به صورت تصادفی تک مرحله‌ای از بین آنها انتخاب و مقیاس سبک تفکر جنایی (CTS) بر آنها اجرا شد. نتایج تحلیل واریانس چندمتغیری نشان داد که میانگین نمره‌های مجرمان وابسته به مواد در خرده‌مقیاس‌های جهت‌گیری قدرت و دلیل‌تراشی برای ارتکاب جرم، به‌طور معناداری بالاتر از میانگین نمره‌های مجرمان ناوابسته به مواد است ($P < 0.05$).

Abstract: This research was carried out based on causal-comparative research to compare criminal thinking of substance-dependent and independent offenders. The population consisted of 300 prisoners in Tehran Province in 2014. Sampling was the one stage clustering sampling method. Multivariate analysis of variance indicated that means of criminal thinking styles of power-orientation and criminal rationalization are higher for substance-dependent offenders than substance-independent offenders ($p < 0.05$).

کلیدواژه‌ها: اعتیاد؛ سوءمصرف مواد؛ سبک تفکر جنایی؛ زندان

Keywords: addiction; substance abuse; criminal thinking style; Jail

رابطه هوش معنوی و منبع کنترل درونی با سلامت روان در دانشجویان

Relationship between Spiritual Intelligence and Internal Locus of Control with Students' Mental Health

Mahnaz Mehrabizadeh Honarmand, Ph.D.*

Shahid Chamran University of Ahvaz

Ali Karimzadeh Negari, M.A.

Shahid Chamran University of Ahvaz

Safa Safaeimoghadam, M.A.

Shahid Chamran University of Ahvaz

دکتر مهناز مهربابی‌زاده هنرمند

دانشگاه شهید چمران اهواز

علی کریم‌زاده نگاری

دانشگاه شهید چمران اهواز

صفا صفایی‌مقدم

دانشگاه شهید چمران اهواز

چکیده: هدف پژوهش حاضر، تعیین رابطه هوش معنوی و منبع کنترل درونی با سلامت روان در دانشجویان بود. در این پژوهش، به روش نمونه‌گیری تصادفی چندمرحله‌ای ۴۰۰ نفر از دانشجویان دختر و پسر مقطع کارشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز انتخاب شدند. شرکت‌کنندگان در پژوهش، پرسشنامه هوش معنوی-۲۴ (SISRI-24)، منبع کنترل درونی نوویکی - استریکلند (LOCQ)، و سلامت عمومی (GHQ-28) را تکمیل کردند. نتایج محاسبه همبستگی‌های ساده نشان داد که هوش معنوی و سه بُعد آن (معناداری شخصی، هوشیاری متعالی، و گسترش حالت هوشیاری) با سلامت روان رابطه مثبت و معناداری دارند، اما رابطه بین تفکر انتقادی (یکی از ابعاد هوش معنوی) و سلامت روان معنادار نیست. به‌علاوه، منبع کنترل درونی با سلامت روان رابطه مثبت و معناداری دارد. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون نشان دادند که در پیش‌بینی سلامت روان، به‌ترتیب منبع کنترل درونی و هوش معنوی نقش دارند. به‌علاوه، نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون ابعاد هوش معنوی (تفکر انتقادی، معناداری شخصی، هوشیاری متعالی، و گسترش حالت هوشیاری) با سلامت روان نشان داد که تنها معناداری شخصی، قادر به پیش‌بینی ۰/۰۵ از سلامت روان است.

Abstract: The purpose of the present study was to determine the relationship between spiritual intelligence and locus of control with students' mental health. To do so, 400 male and female under-graduate students at Shahid Chamran University of Ahvaz were selected as subjects through random multistage sampling. The subjects completed the King's Spiritual Intelligence Self-Report Inventory (SISRI-24) the Nowicki-Strickland's Locus of Control Questionnaire (LOCQ), and General Health Questionnaire (GHQ-28). By applying simple correlation, the findings showed that there was a significant and positive correlation between spiritual intelligence and its three dimensions (personal meaning production, transcendental consciousness, and consciousness state expansion) with mental health. However, there was no significant correlation between critical thinking (one dimension of spiritual intelligence), and mental health. In addition, there existed a significant relation between locus of control and mental health. The results from regression analysis indicated that locus of control and spiritual intelligence, respectively, play a role in predicating the mental health. Besides, the regression analysis of spiritual intelligence dimensions (critical thinking, personal meaning production, transcendental consciousness, and consciousness state expansion) indicated that only the personal meaning production can predicate 0.05 of mental health.

کلیدواژه‌ها: هوش معنوی؛ منبع کنترل درونی؛ سلامت روان

Keywords: spiritual intelligence; internal locus of control; mental health

تبیین خرد بر اساس هوش معنوی و جهت‌گیری مذهبی

Explanation of Wisdom on the basis of Spiritual Intelligence and Religious Orientation

Rasool Kord Noghabi, Ph.D. *
Bu-Ali Sina University, Hamedan
Safdar Nabizadeh, M.A.
Bu-Ali Sina University, Hamedan

دکتر رسول کردنوقابی
دانشگاه بوعلی سینا همدان
صفدر نبی‌زاده
دانشگاه بوعلی سینا همدان

چکیده: هدف از مطالعه حاضر، بررسی نقش تبیین‌کنندگی هوش معنوی و جهت‌گیری مذهبی در سازه خرد بود. روش پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است. شرکت‌کنندگان این مطالعه را ۱۲۰ نفر از دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا تشکیل می‌دادند. در این مطالعه، ابزارهای پژوهش عبارت بودند از مقیاس جهت‌گیری مذهبی (SAWS)، مقیاس هوش معنوی (SII)، و سه مقیاس سنجش خرد شامل مقیاس سه بعدی خرد (3D-WS)، مقیاس ارزش‌های بنیادین (FVS)، و مقیاس از خودفراروی (ASTI). برای تحلیل داده‌ها، از آزمون‌های همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه استفاده شد. نتایج نشان می‌دهند که در مقیاس سه بعدی، ترکیب مؤلفه‌های هوش معنوی و جهت‌گیری مذهبی ۲۰٪ از واریانس خرد را تبیین می‌کنند. دیگر مقیاس‌های خرد با جهت‌گیری مذهبی ارتباط معناداری ندارند اما ارتباط آنها با هوش معنوی معنادار است.

Abstract: The aim of the present study was to investigate the role of spiritual intelligence and religious orientation in explaining wisdom construct. Method of the present study was descriptive and correlational. Participants were 120 students of Bu-Ali Sina University, Hamedan. The measures of Religious Orientation, Spiritual Intelligence Inventory, and three scales of wisdom including Three-Dimensional Wisdom Scale (3D-WS), Adult Self-Transcendence Inventory (ASTI), and Fundamental Values Scale (FVS) were used. Multiple regression and Pearson's correlation methods were used to analyze the data. The results showed that in 3D-WS, the combination of components of spiritual intelligence and religious orientation explains 20 percent of wisdom's total variance. No other significant relationships were found between other scales of wisdom and religious orientation; however, they were significantly associated with spiritual intelligence.

کلیدواژه‌ها: خرد؛ هوش معنوی؛ جهت‌گیری مذهبی

Keywords: wisdom; spiritual intelligence; religious orientation

صفحات ۷۶-۹۰

*rkordnoghabi@gmail.com